

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2023-24

ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΔΟΚΙΜΙΟΥ
ΕΝΙΑΙΑΣ ΓΡΑΠΤΗΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΑΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ: ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΑ
ΤΑΞΗ: Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 90΄

ΜΕΡΟΣ Α΄

(ΜΟΝΑΔΕΣ 20)

Να απαντήσετε υποχρεωτικά σε ΟΛΑ τα ερωτήματα του ΜΕΡΟΥΣ Α΄.

- A.1.** Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λάθος, γράφοντας **Σ (Σωστό)** ή **Λ (Λάθος)**, δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση. **(10 μονάδες)**
1. Ο «Διθύραμβος» είναι ένα χορικό λατρευτικό άσμα με αφηγηματικά στοιχεία, αφιερωμένο στον Θεό Διόνυσο.
 2. Τα «Εδώλια» ανήκουν στο μέρος του Αρχαίου Ελληνικού Αμφιθεάτρου που ονομάζεται «Ορχήστρα».
 3. Μία από τις σωζόμενες τραγωδίες του Αισχύλου είναι η **Αντιγόνη**.
 4. Το συνηθισμένο κοστούμι της αριστοφανικής κωμωδίας ήταν ένα εφαρμοστό μάλλινο ρούχο στο χρώμα του δέρματος.
 5. Ο Αριστοφάνης αντλούσε τα θέματα του από την επική ποίηση (Ιλιάδα, Οδύσσεια).
 6. Ο Θέσπης ήταν ο πρώτος που χρησιμοποίησε το προσωπίο στους διθύραμβους.
 7. Το μακιγιάζ στο Θέατρο του Ρεαλισμού τονίζει τις διαθέσεις των δραματικών προσώπων.

8. Οι χαρακτήρες του Αστικού Δράματος στερούνται κάθε ίχνους ατομικότητας.
9. Στα νούμερα του Βοντεβίλ συμπεριλαμβάνονταν μικρές θεατρικές σκηνές.
10. Στο θέατρο του Ρεαλισμού, η υποκριτική απαλλάσσεται από τον στόμφο και την υπερβολή στην έκφραση.

A.2. Να επιλέξετε τη **σωστή απάντηση**, γράφοντας το σωστό γράμμα δίπλα από τον αντίστοιχο αριθμό. **(10 μονάδες)**

1. Οι δραματικοί αγώνες καθιερώθηκαν το 534 π.Χ., ως αναπόσπαστο μέρος της Διονυσιακής λατρείας, από τον:
 - α. Κλεισθένη
 - β. Αισχύλο
 - γ. Πεισίστρατο
 - δ. Αριστοτέλη
2. Τους ρόλους στην Αρχαία Ελληνική Κωμωδία αναλάμβαναν:
 - α. ένας υποκριτής
 - β. δύο έως τρεις υποκριτές
 - γ. τρεις έως τέσσερις υποκριτές
 - δ. είκοσι τέσσερις (24) υποκριτές.
3. Οι καταβολές της Αρχαίας Ελληνικής Κωμωδίας αναγνωρίζονται:
 - α. στους διθυράμβους
 - β. στους φαλλικούς κώμους
 - γ. στους δραματικούς αγώνες
 - δ. στους μύθους.
4. Στο τέλος του έργου *Ο Γλάρος*, του Άντον Τσέχωφ, ο Τρέπλιεφ:
 - α. παντρεύεται τη Νίνα.
 - β. ακολουθεί τη Νίνα στη Μόσχα.
 - γ. παντρεύεται τη Μάσα.
 - δ. αυτοκτονεί.
5. Ποιο από τα πιο κάτω χαρακτηριστικά δεν περιλαμβάνεται στη δραματική τέχνη του Ερρίκου Ίψεν:
 - α. ο απροσδιόριστος χρόνος δράσης
 - β. το μυστικό από το παρελθόν
 - γ. η κληρονομικότητα
 - δ. η αντικειμενικότητα

ΜΕΡΟΣ Β´

(ΜΟΝΑΔΕΣ 45)

Να απαντήσετε σε **ΟΛΑ** τα ζητήματα.

Το κάθε **ΖΗΤΗΜΑ** βαθμολογείται με **δεκαπέντε (15) μονάδες**.

Οι απαντήσεις θα πρέπει να δίδονται σε **συνεχή λόγο**.

ΖΗΤΗΜΑ 1

B.1.1. Να δώσετε ένα σύντομο κατατοπιστικό σημείωμα για την «Παράβαση» στην Αρχαία Αττική Κωμωδία (τι είναι, ποιος ο ρόλος και το περιεχόμενό της).
(Έκταση: 40-70 λέξεις)

(9 μονάδες)

B.1.2. Να παρουσιάσετε τα πιο κάτω χαρακτηριστικά της δραματικής τέχνης του συγγραφέα Ερρίκου Ίψεν:

α. Ανοικτό τέλος

(3 μονάδες)

β. Φροντιστηριακά αντικείμενα

(3 μονάδες)

ΖΗΤΗΜΑ 2

B.2.1. Να αναλύσετε τρία (3) χαρακτηριστικά του σκηνικού περιβάλλοντος του Θεάτρου του Ρεαλισμού.

i. στη χρήση αυλαίας

(3 μονάδες)

ii. στον χώρο δράσης

(6 μονάδες)

B.2.2. Να αναφέρετε **τρεις (3)** διαφορές ανάμεσα στην Αρχαία Αττική Κωμωδία και την Νέα κωμωδία.

(6 μονάδες)

ΖΗΤΗΜΑ 3

B.3.1. Να εξηγήσετε τη χρήση της «Παρόδου» σε μια παράσταση αρχαίας τραγωδίας.

(3 μονάδες)

B.3.2. Να αναφέρετε τρεις (3) κοινωνικές συνθήκες της εποχής του 19^{ου} αιώνα που οδήγησαν στο κίνημα του Ρεαλισμού.

(6 μονάδες)

B.3.3. Να παρουσιάσετε δύο (2) χαρακτηριστικά γνωρίσματα του Θεάτρου του Παραλόγου.

(6 μονάδες)

Να απαντήσετε σε **ΟΛΑ** τα ζητήματα.

Γ.1. Αφού διαβάσετε το απόσπασμα που παρατίθεται από το έργο *Αντιγόνη* του Σοφοκλή και αξιοποιώντας τις γνώσεις σας για το Αρχαίο Δράμα, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα.

Οι απαντήσεις σας θα πρέπει να είναι **σε συνεχή λόγο**.

Β' Επεισόδιο (στίχοι: 444-463)

(Ο φύλακας φεύγει κι ο Κρέοντας στρέφεται πάλι προς την Αντιγόνη.)

- ΚΡ Εσύ, πες μου, με λίγα λόγια και σύντομα,
ήξερες την προσταγή που απαγόρευε την πράξη;
- ΑΝ Το 'ξερα, πώς δεν το 'ξερα- ξεκάθαρα.
- ΚΡ Και τόλμησες λοιπόν να παραβείς το νόμο;
- ΑΝ Δεν ήταν ο Δίας που το πρόσταξε,
ούτε η Δίκη που συγκατοικεί με τους θεούς στον Άδη
όρισε τέτοιους νόμους στους ανθρώπους.
Ούτε στοχάστηκα ποτέ πως έχουν κύρος
οι δικές σου προσταγές, για να μπορείς, θνητός,
να πατάς των θεών τους αλάθευτους άγραφους νόμους.
Δεν είναι τωρινοί και χτεσινοί, μα ζουν αιώνια,
κανείς ποτέ δεν έμαθε πώς φύτρωσαν στον κόσμο.
Εγώ δε σκόπευα ποτέ να δώσω λόγο στο θεό,
γιατί με τρόμαξαν επιβουλές ανθρώπου.
Πως θα πεθάνω το 'ξερα- δεν το 'ξερα;
και δίχως τις δικές σου προσταγές- κέρδος θα το 'χω,
σαν θα πεθάνω μian ώρα αρχύτερα.
Όποιος, όπως εγώ, με μύριες συμφορές ζυμώθηκε,
δεν είναι τάχα κερδισμένος σαν πεθάνει;

Απόσπασμα από την *Αντιγόνη* του Σοφοκλή, μετάφραση Κ.
Γεωργουσόπουλου (Κ.Χ. Μύρη), εκδ. Κάκτος, σ.61.

Γ.1.1. Ο Κρέοντας και η Αντιγόνη βρίσκονται σε αντιπαράθεση/σύγκρουση:

Να αναφέρετε και να εξηγήσετε τον λόγο της αντιπαράθεσης/σύγκρουσης των δύο ηρώων και να τεκμηριώσετε τη θέση που υποστηρίζει ο καθένας.

(8 μονάδες)

Γ.1.2. Να παρουσιάσετε **δύο (2)** θεματικούς άξονες στην τραγωδία **Αντιγόνη** του Σοφοκλή που προκύπτουν από το πιο πάνω απόσπασμα.

(8 μονάδες)

Γ.1.3. (α) Να γράψετε και να αναπτύξετε **τέσσερα (4)** χαρακτηριστικά της δραματικής τέχνης του Σοφοκλή.

(8 μονάδες)

(β) Να αναφέρετε **μία (1)** καινοτομία που εισήγαγε ο Σοφοκλής στην Τραγωδία.

(2 μονάδες)

Γ.1.4. (α) Να εξηγήσετε τι ονομάζουμε «Ήθος» σύμφωνα με τα «Κατά Ποιόν» μέρη της Αρχαίας Ελληνικής Τραγωδίας.

(3 μονάδες)

(β) Να αναφέρετε **δύο (2)** λόγους για τους οποίους η χρήση του προσωπείου στις παραστάσεις της Αρχαίας Ελληνικής Τραγωδίας ήταν αναγκαία.

(6 μονάδες)

ΤΕΛΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΥ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ

Σημείωση: Στο Δειγματικό δοκίμιο περιλαμβάνονται ερωτήσεις από όλη τη διδακτέα ύλη, όπως έχει καθοριστεί στα πλαίσια μάθησης. Η εξεταστέα ύλη θα ανακοινωθεί σε μεταγενέστερο στάδιο.